

20 Kasım 2007

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Devlet Bakanı Sayın Kürşat Tüzmen tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Oğuz Oyan
İzmir Milletvekili

Bilindiği üzere, İzmir Ticaret Borsası koordinatörlüğünde, Bornova Zeytincilik Araştırma Enstitüsü, Tarış, Marmarabirlik uzmanlarınca yapılan rekolte çalışmalarına göre, 2007-2008 işyılında Türkiye Zeytinyağı Rekoltesi 72.021 tondur. Ayrıca 2006/2007 işyılından devreden 60.000 ton stok ile beraber toplam ürün arzı 132.021 tonu bulmaktadır. Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliğinin kendi yaptığı çalışmada toplam ürün arzı (stokla beraber) 144.000 ton olarak belirlenmiştir. Hem tüketimi hem de ortalama ihracatı karşılayacak miktarda üretim varken, bazı çevrelerin son günlerde Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında ithalat yapılması konusunda kampanya yürütmeleri ancak özel çıkarlarla açıklanabilir gözükmektedir.

Birkaç kişiyi zengin ederken onbinlerce üreticiyi mağdur edecek böyle bir talebin gerekçeleri arasında sadece Türkiye'de bu yıl üretim ve stokların yetersiz olduğu iddiası değil, aynı zamanda Türkiye'de zeytinyağı fiyatlarının dünya fiyatlarının üzerinde olduğu iddiası da bulunmaktadır. Avrupa'daki zeytinyağı fiyatlarına ilişkin ekte sunulan bilgiler, Türkiye'de zeytinyağının pahalı olduğu şeklindeki iddiaların asılsız olduğunu açıkça göstermektedir. Naturel sızma zeytinyağı fiyatları İtalya'da 3700-4140 Euro/ton, Yunanistan'da 3780 Euro/ton,

İspanya'da 3000 Euro/ton düzeylerinde oluşurken, Türkiye'de Körfez'de 3180 Euro/ton, Güney'de 2600 Euro/ton düzeylerinde oluşması herhalde bu iddiaları doğrular nitelikte değildir.

Bu veriler çerçevesinde, aşağıdaki sorularımın Bakanlığınızca yanıtlanmasının sektör ve üreticiler açısından yaşamsal önemde olduğunu düşünüyorum:

1- Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulunca, 2007/2008 sezonunda kuraklık ve yok yılı gerekçe gösterilerek ihraç pazarlarımızın varlığının devam ettirilebilmesi için Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında zeytinyağı ithalatına izin verilmesinin talep edildiği ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca bu konuda çalışmalar yapıldığı doğru mudur?

2- Bu konuda, üretici kuruluşlar ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ne düşünmektedir?

3- 2007-2008 işyılında hem tüketimi hem de ortalama ihracatı karşılayacak miktarda ürün arzı (üretim artı devreden stok) varken DİR kapsamında ithalat yapılması binlerce üreticiyi mağdur edecek ve birkaç kişiyi zengin edecektir. Buna izin verecek misiniz?

4- Başta Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olmak üzere geleceğe dönük stratejik çalışmaların sektörde gayretle yürütüldüğü bir dönemde, güncel uygulamalar yürürlüğe konulursa sektöre ciddi zararlar verileceği açıkça ifade edilmektedir. Özellikle fidan desteği ve tesisleşmeye önemli desteklerin verilmesiyle üretimde dünya ikinciliğini hedefleyen ülkemiz, zeytinyağına ithalat izni verilmesi halinde bu hedefi nasıl tutturacaktır?

5- İthalata izin veren AB ülkelerinde üretici piyasa koşullarına karşı korunduğu için bundan zarar görmemektedir. Ancak, ülkemizde üreticiye bu imkanların yeterince sağlanmadığı ithalat ve ihracat politikalarından doğrudan etkileneneceği açıktır. İthalat izni üreticinin mağduriyetine neden olacaktır. Oysa, Dahilde İşleme Rejimi Tebliği ve İlgili Genelgeden de açıkça anlaşıldığı üzere, Dahilde İşleme Rejiminin uygulanmasında temel kriterlerden biri, üreticilerin zarar görmemesidir. Bu kriterde bir değişiklik yapılmış mıdır?

6- Üretici fiyatları 2006/2007 işyılında bir önceki yıla göre %23 oranında düşme göstermiştir. İthalat izni verilmesi fiyatların daha da düşmesine neden olacaktır. Eğer ithalat izni verilirse

üreticinin bu durumdan doğacak gelir kaybını ne şekilde karşılamayı düşünüyorsunuz?

7- Üretim eksikliği ve aşırı fiyatlar bulunmadığı, dolayısıyla ithalat gerekçesi olmadığı halde yeni sezon öncesi üretim fiyatlarını baskı altına almayı amaçlayan söz konusu ithalat talebinin karşılanmayacağını, bu talebin haklı gerekçelere dayanmadığını kamuoyuna açıklamayı düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız bunu ne zaman için planlıyorsunuz?